

Judikatūras krājums

Lieta C-22/11

Finnair Oyj
pret
Timothy Lassooy

(Korkein oikeus lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Gaisa pārvadājumi — Regula (EK) Nr. 261/2004 — Kompensācijas izmaksa pasažieriem iekāpšanas atteikuma gadījumā — “Iekāpšanas atteikuma” jēdziens — Izslēgšana no “iekāpšanas atteikuma” kvalifikācijas — Reisa atcelšana sakarā ar streiku izlidošanas lidostā — Atceltajam reisam sekojošo reisu pārkārtošana — Šo reisu pasažieru tiesības uz kompensāciju

Kopsavilkums – Tiesas (trešā palāta) 2012. gada 4. oktobra spriedums

1. *Transports — Gaisa pārvadājumi — Regula Nr. 261/2004 — Kopīgi noteikumi par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos — Iekāpšanas atteikums — Jēdziens — Plaša interpretācija — Jēdziens, kas attiecas uz visiem iekāpšanas atteikuma pasažierim gadījumiem — Minētā jēdziena attiecināšana vienīgi uz virspārdošanas gadījumiem — Izslēgšana*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 261/2004 preambulas 1. apsvēruma, 2. panta j) punkts un 4. pants; Padomes Regulas Nr. 295/91 1. pants)

2. *Transports — Gaisa pārvadājumi — Regula Nr. 261/2004 — Kopīgi noteikumi kompensācijas un atbalsta pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos jomā — Iekāpšanas atteikums sakarā ar reisu pārkārtošanu ārkārtas apstākļu rezultātā — Šo reisu pasažieru tiesības uz kompensāciju*

(Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas Nr. 261/2004 preambulas 15. apsvēruma, 2. panta j) punkts, 4. panta 3. punkts un 13. pants)

1. Jēdziens “iekāpšanas atteikums” Regulas Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91, 2. panta j) punkta un 4. panta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas aptver ne tikai iekāpšanas atteikumu virsrezervēšanas gadījumos, bet arī citus, piemēram, ar ekspluatāciju saistītus pamatus.

Savienības likumdevējs ir attiecinājis minētās definīcijas piemērojamību arī uz citiem gadījumiem, nevis tikai iekāpšanas atteikumu, kura iemesls ir iepriekš Regulas Nr. 295/91, ar ko nosaka kopīgus noteikumus iekāpšanas atteikuma kompensācijas sistēmai regulārajā gaisa satiksmē, 1. pantā minētā virspārdošana, un tai ir devis plašu nozīmi, iekļaujot visus gadījumus, kuros gaisa pārvadātājs atsakās uzņemt pasažieri reisā.

“Iekāpšanas atteikuma” jēdziena piemērojamības attiecināšana tikai uz virspārdošanas gadījumiem praksē būtiski samazinātu pasažieriem ar Regulu Nr. 261/2004 piešķirto aizsardzību un tādējādi būtu pretēja šīs regulas mērķim, kas ir minēts tās preambulas 1. apsvērumā, proti, nodrošināt augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, un tas attaisno plašu viņiem piešķirto tiesību interpretāciju.

(sal. ar 21.–23. un 26. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Regulas Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu Nr. 295/91, 2. panta j) punkts un 4. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ar “ārkārtas apstākļiem”, kas ir likuši gaisa pārvadātājam pārkārtot pēc to rašanās ieplānotos reisu, nevar tikt pamatots “iekāpšanas atteikums” attiecībā uz šiem vēlākajiem reisiem, ne arī šis pārvadātājs var tikt atbrīvots no pienākuma saskaņā ar šīs regulas 4. panta 3. punktu izmaksāt kompensāciju pasažierim, kuram tas atteicis iekāpšanu uz vienu no reisiem, kurus bija paredzēts veikt pēc minēto apstākļu rašanās.

Pretēji Regulas Nr. 261/2004 5. panta 3. punktā paredzētajam tās 2. panta j) punktā un 4. pantā nav paredzēts, ka ar “ārkārtas apstākļiem”, no kuriem nav bijis iespējams izvairīties, pat ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi, saistīta “iekāpšanas atteikuma” gadījumā gaisa pārvadātājs ir atbrīvots no pienākuma izmaksāt kompensāciju pasažieriem, kuriem iekāpšana tikusi atteikta pret viņu gribu. No minētā izriet, ka Savienības likumdevējs nav vēlējis paredzēt, ka no minētās kompensācijas izmaksas varētu izvairīties ar “ārkārtas apstākļiem” saistītu iemeslu dēļ.

Turklāt no Regulas Nr. 261/2004 preambulas 15. apsvēruma izriet, ka ārkārtas apstākļi var attiekties vienīgi uz “noteiktu gaisa kuģi noteiktā dienā”, kas nevar būt gadījums, kad pasažierim tiek atteikta iekāpšana reisu pārkārtošanas dēļ šādu apstākļu, kas ir ietekmējuši iepriekšējo reisu, rašanās rezultātā. Jēdziena “ārkārtas apstākļi” mērķis ir ierobežot gaisa pārvadātāja pienākumus, pat atbrīvot viņu no tiem, ja no attiecīgā notikuma nav bijis iespējams izvairīties, pat ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi. Ja šādam pārvadātājam ir jāatceļ reiss, kas ir paredzēts dienā, kad notiek lidostas personāla streiks, un pēc tam tas pieņem lēmumu pārkārtot savus vēlākos reisu, tad nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīts, ka minētais streiks ir piespiedis šo pārvadātāju atteikt iekāpšanu pasažierim, kurš savlaicīgi ir ieradies uz iekāpšanu divas dienas pēc minētā reisa atcelšanas.

(sal. ar 36., 37. un 40. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)